

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 615/2019
03.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Биљане Синановић, Милунке Цветковић, Соње Павловић и Маје Ковачевић Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. Кривичног законика у вези са чланом 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Пашића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Јелене Ћировић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Кж1 бр.232/18 од 24.04.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж3 број 21/18 од 08.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 03. јула 2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Јелене Ћировић због повреде закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку **ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Вишег суда у Београду Кж1 232/18 од 24.04.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж3 број 21/18 од 08.02.2019. године у односу на окривљеног ББ, а по службеној дужности и у односу на окривљене АА и ВВ, тако што Врховни касациони суд на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку, окривљене АА, ББ и ВВ, са личним подацима као у списима предмета

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

-да су у периоду од 24.09.2009. године до 09.03.2010. године у ..., у ул. ..., у стању урачунљивости, свесни свога дела чије извршење су хтели, свесни да је њихово дело забрањено, окривљени АА, окривљени ББ, окривљени ВВ и окривљени ГГ, према коме је поступак раздвојен, као инвеститори објекта који се градио без грађевинске дозволе, започели доградњу стамбеног објекта на наведеној адреси, а да претходно нису поднели захтев за издавање грађевинске дозволе као ни техничку документацију сходно одредби члана 135. Закона о планирању и изградњи и без грађевинске дозволе сходно одредбама члана 137. Закона о планирању и изградњи, при чему је окривљени АА ангажовао ДД да фиктивно као инвеститор у своје име, а

стварно за рачун окривљеног АА, окривљеног ББ, окривљеног ВВ и окривљеног ГГ, према коме је поступак раздвојен, закључује уговоре са купцима поводом купопродаје стана у изградњи, а све у циљу прикривања учешћа окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ у инвестирању изградње овог објекта, на тај начин што су окривљени АА, окривљени ББ, окривљени ВВ и окривљени ГГ, према коме је поступак раздвојен, као инвеститори започели доградњу постојећег стамбеног објекта и то у сутерену димензија 16,30 x 7,5 метара, приземљу димензија 11,00 x 16,30 метара и 7 редова спрата 16,30 x 11 метара, односно 16,30 x 7,5 метара,

-чиме би као саизвршиоци извршили кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. у вези члана 33. Кривичног законика

На основу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, трошкови кривичног поступка у односу на кривично дело због којег су окривљени ослобођени од оптужбе, падају на терет буџетских средстава суда.

II

Окривљеном АА за кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, због којег је правноснажном пресудом оглашен кривим, Врховни касациони суд на основу одредаба чланова 64, 65. и 66. Кривичног законика изриче условну осуду, тако што му утврђује јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци и истовремено одређује да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 4 (четири) године од дана правноснажности ове пресуде не учини ново кривично дело, с тим што ће се у случају опозива условне осуде окривљеном у казну затвора урачунати време проведено у притвору од 08.12.2010. године до 24.02.2011. године.

III

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Пашића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Кж1 број 232/18 од 24.04.2018. године и Апелационог суда у Београду Кж3 број 21/18 од 08.02.2019. године, ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду 11К бр.52/16 од 23.01.2018. године, окривљени АА, ББ, ВВ и ЂЂ су на основу члана 423. тачка 2. ЗКП, ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело грађење без дозволе из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ, а окривљени АА и да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ.

Истом пресудом, одређено је да трошкови кривичног поступка и паушал падају на терет буџетских средстава суда, на основу члана 265. став 1. КЗ.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр.232/18 од 24.04.2018. године, делимичним усвајањем жалбе Другог основног јавног тужиоца у Београду, пресуда Другог основног суда у Београду К бр.52/16 од 23.01.2018. године преиначена је тако што су окривљени АА, ББ и ВВ оглашени кривим због извршења кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ, а окривљени АА и због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ, па пошто су окривљеном АА за свако од извршених кривичних дела утврђене појединачне казне затвора у трајању од по осам месеци, окривљеном је на основу одредаба чланова 60. став 2, 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од четири године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док су окривљенима ББ и ВВ за кривично дело из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ на основу одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречене условне осуде тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по шест месеци и истовремено одређено да се ове казне неће извршити уколико окривљени у року проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учине нова кривична дела. На основу члана 63. КЗ, одређено је да ће се у случају опозива изречених условних осуда окривљенима АА, ББ и ВВ у изречене казне затвора урачунати време проведено у притвору од 08.12.2010. године до 24.02.2011. године.

На основу члана 264. став 5. ЗКП, окривљени АА, ББ и ВВ обавезани су да суду, на име судског паушала, плате износе од по 10.000,00 динара сваки, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Ставом II исте пресуде, жалба Другог основног јавног тужиоца у Београду у преосталом делу одбијена је као неоснована, а пресуда Другог основног суда у Београду К број 52/16 од 23.01.2018. године у делу одлуке којом је окривљени ЂЂ ослобођен од оптужбе за извршење кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став2. у вези члана 33. КЗ, потврђена.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж3 број 21/18 од 08.02.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног ББ – адвоката Јелене Ћировић и браниоца окривљених АА и ВВ – адвоката Драгана Пашића, а пресуда Вишег суда у Београду Кж1 бр.232/18 од 24.04.2018. године, потврђена.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж3 број 21/18 од 08.02.2019. године (с тим што из образложења захтева произлази да су захтеви поднети и против правноснажне пресуде Вишег суда у Београду Кж1 број 232/18 од 24.04.2018. године), захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА – адвокат Драган Пашић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, те из члана 485. став 2. ЗКП и 485. став 4. у вези члана 437. став 1. тачка 2) у вези члана 439. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони

суд укине побијане пресуде или само пресуду трећег степена или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе;

-бранилац окривљеног ББ – адвокат Јелена Ћировић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ст.3. и ст.4. ЗКП, с тим што из образложења захтева произлази да је захтев поднет и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде или само пресуду трећег степена и врати предмет на поновно одлучивање, или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе или тако што ће према окривљеном одбити оптужбу.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета, са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Јелене Ћировић је основан, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Пашића недозвољен.

Основано се у захтеву браниоца окривљеног ББ, истиче да је суд у другостепеној и пресуди трећег степена учинио повреду Кривичног закона из члана 439. став 1. ЗКП.

У конкретном случају, другостепеном пресудом окривљени АА, ББ и ВВ оглашени су кривим „као инвеститори објекта који се гради без грађевинске дозволе“ за кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. у саизвршилаштву – у вези члана 33. КЗ, које је извршено у време и на начин ближе описан у изреци другостепене пресуде.

Кривичним закоником („Сл. гласник РС“, бр.72/09), који је био на снази у време извршења кривичног дела које је окривљенима стављено на терет оптужним актом (од 24.09.2009. године до 09.03.2010. године), прописано је да кривично дело из члана 219а став 2. КЗ, чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, те да ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.132/2014 од 09.12.2014. године) који се примењивао до измена објављених у Службеном гласнику РС бр.83/2018 од 29.10.2018. године, односно који се примењивао у време доношења другостепене пресуде, чланом 208а став 1, прописано је да ће се новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара казнити за прекрашај предузетник који гради објекат

без грађевинске дозволе, односно изводи радове супротно техничкој документацији на основу које се објекат гради (члан 110), а ставом 2. истог члана прописано је да ће се за прекршај из става 1. казнити физичко лице инвеститор, новчаном казном од 100.000,00 динара до 150.000,00 динара.

У радњама због којих су окривљени АА, ББ и ВВ оглашени кривим побијаном правноснажном пресудом, стоје законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ, али и обележја прекршаја из члана 208а став 2. Закона о планирању и изградњи.

Стога је Врховни касациони суд, уважио као основане у том смислу изнете наводе у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ о повреди кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП док је у односу на окривљене АА и ВВ поступио по службеној дужности, сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП (која обавезује суд да, уколико нађе да разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног, постоје и за којег од саоптужених у погледу којих није подигнут захтев за заштиту законитости - поступи као да такав захтев постоји) те је преиначио побијане правноснажне пресуде, тако што је применом одредаба члана 423. тачка 1) ЗКП донео пресуду којом је окривљене ослободио од оптужбе за кривично дело грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ, налазећи да је за окривљене повољније да буду ослобођени од оптужбе из разлога јер дело за које су оптужени (а у овом случају и правноснажно оглашени кривим) по закону није кривично дело, а ово стога што је наведено кажњиво дело по Закону о планирању и изградњи прописано са истоветним законским описом као прекршај за који је предвиђена новчана казна како је наведено у овој одлуци.

У конкретном случају сувишно је да се разматра правилност примене закона са аспекта повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези примене блажег закона, јер редован суд није надлежан да одлучује у прекршајном поступку.

У овом делу, одлука о трошковима кривичног поступка донета је применом одредбе члана 265. став 1. КЗ.

Имајући у виду да је окривљени АА, поред кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ, побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим и због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ, за које му је правноснажном пресудом изречена условна осуда, те утврђена казна затвора у трајању од осам месеци са роком провере од четири године, то је Врховни касациони суд, задржавајући као правилно изречену наведену кривичну санкцију, окривљеном АА за кривично дело из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ изрекао условну осуду на основу одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ, тако што му је утврдио казну затвора у трајању од осам месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити уколико окривљени у време проверавања од четири године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, истовремено одређујући да

ће се у случају опозива условне осуде, сходно члану 63. КЗ, окривљеном у казну затвора урачунати време проведено у притвору од 08.12.2010. године до 24.02.2011. године.

Како су окривљени АА, ББ и ВВ за кривично дело грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 2. у вези члана 33. КЗ ослобођени од оптужбе усвајањем захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Јелене Ћировић, то се Врховни касациони суд није упуштао у остале наводе истакнуте у овом захтеву, оцењујући их беспредметним.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Пашића, одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члан 438. став 1. тач. 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1) члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП.

Обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Као разлог за подношење захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног АА наводи повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП из члана 485. став 2. ЗКП и из члана 485. став 4. у вези члана 439. и члана 437. став 1. тачка 2) ЗКП. Међутим, у вези са наведеним повредама закона, бранилац у образложењу истиче да је другостепени суд своју одлуку „поткрепио“ исказом сведока ЕЕ и поред тога што из исказа овог сведока не произилази да је окривљени био инвеститор спорног објекта, те да окривљени у изградњи објекта није ни учествовао као инвеститор, већ је фактички имао својство закупца стана у изградњи, као и да су другостепени и суд трећег степена приликом доношења одлуке погрешно протумачили одредбе Закона о планирању и изградњи.

Надаље, истим захтевом бранилац окривљеног АА указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да „изрека правноснажне пресуде у односу на кривично дело злоупотреба службеног положаја упућује на прекорачење граница службених овлашћења, док образложење указује на искоришћавање службених овлашћења.“ Поред тога, бранилац у захтеву полемиче са чињеничним утврђењима другостепеног суда, као и са разлозима

изнетим у пресуди трећег степена и износи сопствени закључак да у конкретном случају тужилаштво није пружио ниједан доказ који би потврдио чињеницу злоупотребе службеног положаја од стране окривљеног АА, закључујући да се правноснажна пресуда заснива на индицијама, те да је радња извршења предметног кривичног дела „нејасна“.

Како се, дакле, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА ниједном речју не указује у чему се повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП и из члана 439. ЗКП састоје, већ се нижестепене пресуде суштински побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те због погрешне оцене доказа, а што све у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља разлоге због којих је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Пашића, одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на о основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, у односу на преиначујући део (став I и II изреке пресуде), те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у односу на став III изреке пресуде, којим је захтев браниоца окривљеног АА, одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа-судија
Веско Крстајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић